

NIEUWSBRIEF

23 juni 2024

Uitgave van de St.Petrusparochie

www.st-petrusparochie.nl

Oratorium 'De Doper'

Op zondagavond 23 juni om 20 uur wordt in de Petruskerk het oratorium De Doper ten gehore gebracht.

Johannes de Doper, een prediker en profeet, aankondiger van Jezus staat centraal. Hij roept op tot `omkeer, nieuw leven` en wijst – net als de oudtestamentische profeten – op een andere werkelijkheid.

Johannes wijst daarbij naar Jezus in wie die andere werkelijkheid – dat nieuwe leven – aan de dag treedt.

Jezus' doop door Johannes markeert niet alleen het begin van zijn optreden, maar staat ook voor 'doortocht' en voor uittocht uit onmenselijke verhoudingen naar een hernieuwd bestaan.

Het verhaal van Johannes wordt door de vier evangelisten op een verschillende manier verteld. In 'De Doper' zijn de verschillende teksten over hem naast elkaar geplaatst en worden ze door het koor becommentarieerd. Het stuk begint met de vraag wat deze zonderling/profeet gehoord en gezien heeft... een vreemde stem, een mens van liefde en trouw, een levend woord sterker dan duister en dood.

Oratorium 'De Doper', muziek Jos Martens, tekst Bart Vijfvinkel

Projectkoor 'De Doper' o.l.v. Jos Martens

Toegang vrij/ vrije gift bij uitgang

Verhaal met een knipoog

Het bordeel en de kerk

In een klein stadje wilde iemand een bordeel beginnen, recht tegenover de kerk.

De kerkelijke gemeenschap begon een campagne.

Ze dienden petitities in en baden elke dag om de opening van het bordeel te voorkomen.

Toen het bordeel bijna klaar was en een paar dagen later zou openen, sloeg de bliksem er in en brandde het tot de grond toe af.

De mensen van de kerkgemeenschap zagen er zelf- voldaan uit, totdat de eigenaar van het bordeel de kerkelijke autoriteiten een proces aandeed.

Hij stelde de kerk aansprakelijk voor de verwoesting van zijn bordeel met indirecte of directe middelen - de kerkgemeenschap had er immers voor gebeden.

Voor het gerecht ontkende de kerk heftig elke verantwoordelijkheid of elk verband tussen hun gebeden en de daad van God.

De rechter bekeek het dossier en gaf als commentaar:

'Ik weet niet hoe ik in deze zaak moet besluiten,
maar uit het dossier leid ik af dat we hier een bordeeleigenaar hebben die in de kracht van het gebed gelooft
en een complete kerkgemeenschap die dat niet doet.

We zijn aanbeland op de langste dag van het jaar.

Verskillende mensen melden deze week dat we vanaf nu weer op weg gaan naar Kerstmis.

Voor zomerweer zijn er eindelijk wat lichtpuntjes in de weersverwachting.

Deze week gaan we weer naar het Italiaanse Ravenna waar pastor Cees Tromp ons meeneemt op zijn reis langs christelijke beeldtaal.

Sant'Apollinare Nuovo. basiliek, lengtebouw, interieur (510).

De bouw van deze basiliek is begonnen door Theodorik de Grote. In 560 door keizer Justinianus opnieuw ingewijd en onder Byzantijns gezag geplaatst. In de Sant'Apollinare Nuovo zien wij de overgang van de Hellenistisch—Romeinse stijl met zijn bewegende figuren in een werkelijke natuurlijke omgeving, naar de Byzantijnse stijl met zijn frontale en strakke figuren tegen een neutrale gouden achtergrond.

Het interieur bestaat uit een middenschip, met een ritmische opeenvolging van zuilen en bogen, twee zijschepen, een absis een cassetteplafond en een rijke mozaïekdecoratie.

Op de mozaïeken van de beide schipwanden zien wij de martelaren en martelaressen de krans van hun overwinning dragen naar de troon.

Anders dan de toenmalige helden die hun overwinning hadden behaald op het slagveld of tijdens sportwedstrijden in het circus, werden zij gevierd als de ware helden en heldinnen: onbaatzuchtig, moedig en vrij. Geestelijk onaantastbaar.

Zij hadden hun leven gegeven vanuit de evangelische gedachte dat “niemand groter liefde heeft dan die zijn leven geeft.”

Het processie motief is ontleend aan de klassieke militaire of overwinningsoptocht die zich voortbewoog naar de godheid of een koning op zijn troon, al of niet omringd door hoogwaardigheidsbekleders aan het hof.

Een dergelijke processie vond in vroeger tijden ook plaats in Athene.

Daar werd de optocht van de gelovigen naar de goden, de zogenaamde Panatheneën, afgebeeld op het Parthenonfries.

Dit traditionele thema wordt met een buitengewoon fraai effect opnieuw toegepast in de Sant'Apollinare Nuovo.

De processie van de martelaressen.

In het middenschip links schrijden in het wit en goud geklede martelaressen tegen een gouden achtergrond met paradijsbomen naar de troon waarop Maria frontaal zetelt met het kind op haar schoot als “Sedes Sapientiae” (zetel van wijsheid), omgeven door haar hemelse hofhouding van vier engelen. Zij worden voorafgegaan door de drie koningen en dragen hun kronen in hun gesluisde handen.

De gouden achtergrond dient ertoe om de scène naar een transcendent niveau te verheffen, naar een bovenzinnelijke en bovenaardse werkelijkheid.

De figuren maken daardoor een vergeestelijkte indruk, alsof ze onttrokken worden aan

het leven op aarde en

verblijven in een tijdloze ruimte.

Om dit effect te bereiken maakt de ruimtelijke diepte plaats voor een vlakke neutrale achtergrond en worden de expressieve dynamische figuren van de Hellenistisch--Romeinse kunst steeds onbewoener en strakker.

De derde dimensie wordt opgeofferd en zo ontstaat er een decoratieve abstracte stijl die een verstillende en contemplatieve werking heeft. De menselijke gestalte heeft zijn massa, zijn substantie, verloren.

Onder de gewaden zijn de lichaamsdelen niet zichtbaar, zeker niet anatomisch exact. Wat overblijft zijn onstoffelijke menselijke silhouetten die in de ruimte

zweven, schrijden of staan.

Met opzet kozen de kunstenaars voor deze stijl, omdat zij niet langer naar de natuur, dus “realistisch”, wilden werken. Dat vonden zij bedrog.

Wat zij in materie wilden uitdrukken was de wereld van de geest; de wereld van God. De gouden achtergrond drukt dit uit. Goud is de kleur van God en van licht dat blijft. Vanuit de aardse stad Ravenna (de haven) schrijden de martelaressen in ruisende gewaden naar het paradijs, het hemelse hof.

Hun gouden tunica's en witte sluiers omvatten geen echte lichamen maar leegte.

Hun gewaden hangen neer als gordijnen waar het goud, het licht van God, doorheen schijnt.

De processie van de martelaren.

Rechts schrijden in het wit geklede martelaren met hun overwinningskransen tussen de palmbomen van het paradijs naar de tussen vier engelen tronende christus.

Boven, tussen de vensters, zijn de gestalten van apostelen en profeten opgesteld, afgebeeld als antieke redenaars.

Boven elk venster is een mozaïek met een scène uit het evangelie uitgebeeld.

Het bovenregister bevat 26 scènes uit het openbare leven van Jezus.

Het is de oudst bewaarde cyclus van het evangelie.

Zij zijn uit de tijd van Theodorik.

Uitgebeeld worden de wonderen en het lijdensverhaal van Jezus in de Hellenistisch--Romeinse stijl.